

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Commodato. Titvlvs XV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

CAP. XI.

Restitutio ecclesie contra alienationem, per quam enormiter fuit lesa. h. d. secundum lecturam veriorum.

Idem Episcopo Mauriensi, & proposito Vico. a

Ad b nostram noveris audientiam pervenisse, quod cum Tusien. e monasterium depressum esset onere maximo debitorum, Abbas & conventus ipsidem villam quandam necessitate coacti B. laico concesserunt in feudum, tali conditione adposita, quod idem lxxx. libras persolveret, pro quibus eadem extiterat obligata: quod non distulit effectui mancipare: [1 & infra.] Unde d humiliter supplicarunt, ut feudum predictum faceremus ad utilitatem monasterii revocari, praesertim cum idem laicus primo anno de ipsius proventus ultra summam perceperit praxatam, & per multos postmodum annos sumplerit ejus fructus: [2 & 7.] [Quocirca e] mandamus, quatenus si predictum monasterium, propter hoc inveniatis enorme dispendium incurrisse, dictum laicum ut (pecunia, quam pro exoneratione feudi, seu etiam pro utilitate ipsius monasterii expendisse noscitur, ab eisdem Abbate & conventu recepta, cum sibi fructus percepti sufficere debeant pro labore) praxatum feudum eidem monasterio dimitat liberum & quietum, appellatione postposita, compellatis.

[1 Verum quia praxatum monasterium, sicut dicitur, enormiter est lesum, in hoc eo quod de redditibus villa praxata conventus debet singulis annis servatum, & in festo duodecim lectionum, pisces vel aliud aequali consuetudine percipere.]

[2 Nos igitur sic volentes gravaminibus praxati monasterii providere, quod alius non videmus injuriam irrogare.]

CAP. XII.

Alienatio rei ecclesiastica facta sine legitimo ecclesiasticarum personarum assensu, non tenet, licet adprobetur per constitutionem laicam.

Idem in concilio generali. f

Utm g laicis, quamvis religiosis, disponendi de rebus ecclesie nulla sit attributa potestas b, quos obsequandi manet necessitas, non auctoritas imperandi: dolemus in quibusdam ex illis i sic refrigescere charitatem, quod immunitatem ecclesiastica libertatis, quam non tantum sancti Patres, sed etiam Principes seculares privilegii multis munerunt, non formidant suis constitutionibus vel potius destitutionibus k impugnare l, non solum de alienatione feudorum, ac aliarum possessionum ecclesiasticarum, & usurpatione jurisdictionum, sed etiam de mortuatis, nec non & aliis que juri spirituali adnexa videntur, illicitè praxumendo. Volentes igitur super his indemnitatibus consulere ecclesiarum, ac tantis gravaminibus providere, constitutiones & venditiones hujusmodi feudorum, seu aliorum bonorum ecclesiasticorum, sine legitimo personarum ecclesie assensu praxumpas, occasione constitutionis laice potestatis (cum non constituto, sed destituito vel destructo diei possit, nec non usurpatione jurisdictionum m) sacri adprobatione concilii decernimus non tenere, praxumptoribus per eadem ecclesie compellendis.

DE PRECARIIS.

TITVLVS XIX.

CAP. I.

Brevi est, nec potest brevius summat.

Ex Concilio apud Beluacem. a

Precaria de quinquennio in quinquennium secundum auctoritatem & antiquam consuetudinem renouentur.

CAP. II.

Reuocat successor precariam per praedecessorem irrationabiliter factam.

Ex concilio Carthagenen. b

De precariis irrationabiliter factis a rectoribus ecclesiarum, se suosque successores poena gravi obligantibus, ut facta ipsorum dissolvere nequeant: Praecipimus ut nemo successor antecessoris sui poena sit obligatus, sed suae providentiae sit concessum, ut si antecessor ejus res ecclesie irrationabiliter distribuit, ab eo ad jus ejusdem ecclesie revocentur.

CAP. III.

Concessio precarij extinguitur voluntate concedentis, aut ei succedenti: precaria autem concessio non.

Gregorius nonus.

Precazium e utendum conceditur, quamdiu patitur, qui concessit: solvitur quoque obitu ejus, cui concessum est d, non etiam concedentis: aut cum ipsum alienari contingit alicui hoc revocare volenti: quia per conventionem hujusmodi non licet rem alienam invito domino possideri. Porro precariae, quae quandoque de ecclesiarum possessionibus fieri solent, non sunt pro voluntate concedentium revocanda. e

DE COMMODATO.

TITVLVS XV.

CAP. unicum.

Commodatarius gratia sui tenetur etiam de levissima culpa, non de casti, nisi in tribus casibus hic positi. Et commodatum ante usum completum non revocatur. h. d.

Idem Gregorius nonus.

Utm f gratia sui tantum quis commodatum accepit, de levissima etiam culpa tenetur: Licet casus fortuitus (nisi acciderit culpa sua, vel intervenit pactum, seu in mora fuisset) sibi non debeat imputari. Contra eum quoque rectè commodati non agitur, nisi post usum expleum, cujus gratia res fuerat commodata: Cum non decipi beneficio non oporteat, sed adjuvari.

DE DEPOSITO.

TITVLVS XVI.

CAP. I.

Ex deposito facto apud clericum ecclesie, non tenetur ecclesia, nisi in utilitatem ecclesie sit versum.

Alexander III. London. g. Episc.

Gravis h illa querimonia usque ad nos super deposito tuo tibi haecenus denegato pervenit: [1 & 7.] Cum enim non consistet pecuniam tuam, quam ille vir Belial furatus est, in ecclesie utilitatem convertam, non debemus de jure contra cano-

a Beluacem, Barc. l. 3. c. 169. Ivo p. 3. c. 230. & c. 1. eod. tit. in 1. comp. b Ant. August. in not. antiq. collectionis eod. tit. c. 2. aut, se non invenisse in concilio hac caput. c Vid. l. 1. & ibi gloss. & Bart. ff. eod. tit. d Hostiensis legendum seu corrigendum hic admodum ita: sed non concedentis. e Vid. l. creditoris. & quod ibi not. Bart. C. de pigno. f Vid. text. in §. item in cur. res. insit. quib. modis re contrahitur obligat. g London. al. Ludon. al. Ludon. al. Londonen. al. Lincenien. h C. 2. eod. tit. in 1. comp. & post conc. Lat. sub Alex. III. p. 50. c. 21.